

Riksidrottsförbundet

Idrottens Hus
114 73 STOCKHOLM

Kraftfull idrottspolitisk offensiv - Motion till RF-stämman 2015

”Idrottsrörelsen – detta stolta slagskepp i moder Sveas i övrigt sjunkande folkrörelseflotta”

Jan Lindroth, professor emeritus i idrottshistoria vid Stockholms Universitet.

Riksdagen enig mot idrotten

Sverige fick en ny regering i valet 2014. Besvikelsen blev stor, när denna regering den 23 oktober presenterade sin budgetproposition för 2015.

Det blev ingen höjning av statsanslaget till idrotten. Och det har det inte blivit sedan 2008. Därmed har svensk idrott tappat nästan 200 miljoner kronor på grund av prisökning jämfört med 2008. Socialdemokratiska vallöften om ökat stöd fick ingen plats i budgetförslaget.

Inte heller den borgerliga oppositionens förslag till budget, som efter riksdagens votering under hösten 2014 blev riktlinjer för vårt land, innehöll någon ökning.

Beskedet från riksdagen betyder, att inget riksdagsparti har visat sig berett att uppvärdera idrottsrörelsens samhällsinsats.

Det känns extra tråkigt för aktiva i den svenska idrottsrörelsen att konstatera, att den enda fråga den nyvalda och illa fungerande riksdagen har lyckats lösa i bred enighet över blockgränserna är snålhet mot den svenska idrotten.

Den dystra bilden förstärks av samma tendens i landsting och kommuner, som redovisas i RF:s årliga kommunundersökningar.

Slagskeppet i den svenska folkrörelseflottan är värt en bättre förståelse från valda politiker i riksdag, landsting och kommuner. En skärpt idrottspolitisk offensiv kan i ännu större utsträckning visa att de 600 000 aktiva idrottsledarna och alla andra medlemmar i idrottsrörelsen också är väljare.

Motion till RF-stämman 2013

I en motion till RF-stämman 2013 önskade Svenska Fäktförbundet

att RF-stämman beslutar uppdra till Riksidrottsstyrelsen att i samverkan med SF dra upp riktlinjerna för och genomföra en idrottspolitisk offensiv med kulmen i valrörelsen 2014.

Motionen innehåll också önskemål om att SF-stödet borde öka mot bakgrund av den svåra ekonomiska situationen. Vidare uppmanade Svenska Fäktförbundet Riksidrottsförbundet att hålla tillbaka de centrala kostnaderna, sedan RF:s årsredovisningar visat, att de centrala personalkostnaderna hade ökat med hela 39 procent mellan åren 2005 och 2011.

Riksidrottsstyrelsen skrev i utlåtandet över motionen följande:

”Påverkansarbetet inför valet förutsätter en stark samverkan mellan RF, SF, DF och IF, det vill säga att svensk idrott står bakom. Det är nu viktigt att, i linje med motionärens förslag, intensifiera det idrottspolitiska arbetet inför valet 2014 på såväl nationell, regional och lokal nivå.”

I Riksidrottsstyrelsens förslag till verksamhetsinriktning med ekonomisk plan för 2014 – 2015, som också antogs av RF-stämman 2013, beskrevs RF:s främsta uppgift på följande sätt:

”Att företräda svensk idrott gentemot myndigheter, politiker och samhället i övrigt.”

Ett av målen för 2015 (”Resurserna) beskrevs på följande sätt:

”9. Det offentliga stödet samt stödet från andra intressenter ska ha ökat.

Idrottsrörelsen är den största verksamheten inom civilsamhället. Våra medlemmars verksamhet ska växa. En förutsättning för detta är att det offentliga stödet växer.”

Målen var nästan ordagrant avskrivna från den verksamhetsinriktning som antogs av RF-stämman i Uppsala 2011. Där beskrevs också DF:s roll konkret på detta sätt:

Alla kommuner ska ha uppvakts, påverkats och uppmanats att öka tillgången till idrottsmiljöer, lokaler, anläggningar och utrymmen för idrottsliga aktiviteter. Detta ska på alla nivåer ske årligen.

Det vore intressant att se en redovisning av i vilken utsträckning DF har haft möjlighet till idrottspolitiska aktiviteter i varje kommun, som RF-stämmorna både 2011 och 2013 skrev in som mål.

Start för idrottspolitisk offensiv

Om den svenska idrotten ska få ökat stöd från stat, landsting och kommuner måste svensk idrott omgående starta en stark och väl genomförd idrottspolitisk offensiv, som pågår kontinuerligt, med en naturlig kulmen i valet 2018.

Starkare stöd för elitidrotten

Ökad kraft måste också läggas på elitidrottens rätt till stöd från stat och kommun. På samma sätt som bredden ger underlag för svensk idrotts mest lysande stjärnor, är den framgångsrika elitidrottaren inspirationskälla och föredöme.

Regering och riksdag har under senare år gett Riksidrottsstyrelsen större frihet att själv disponera statsanslaget. Denna frihet är inte så mycket värd, så länge statsanslaget reallt sett sjunker. Därigenom har förbundens stöd till elitidrotten, med landslagssatsningarna, fått mindre resurser än tidigare.

De olympiska specialförbunden kan söka tröst i det faktum, att SOK:s sponsorintäkter har ökat från 40 miljoner kronor per år till ca 100 miljoner kronor inom loppet av några år.

Något om metoderna

En bred förankring av arbetet i SF är en avgörande förutsättning för aktiviteten. Riksidrottsstyrelsen bör söka nya vägar för samverkan med SF i den här frågan. Det kan gälla t.ex. referensgrupper och fler gemensamma utspel t.ex. i artiklar.

Det kan vara rimligt att pröva andra metoder, t.ex. kraftfull opinionsbildning med idrottspolitiska debatter m.m. som arrangeras av DF. 1913 fick den svenska idrottsrörelsen sitt första statsanslag efter demonstrationer av idrottsledare. Metoden är väl värd att pröva igen.

Sociala media måste utnyttjas kraftfullare.

Ett idrottspolitiskt dokument kan antas av RF-stämmorna 2015 och med en revidering 2017 efter en bred remiss bland SF. Därigenom svetsas idrottsrörelsen samman omkring politiska krav, samtidigt som kunskapen ökar om motiven och argumenten för dem. Denna metod har tidigare visat sig framgångsrik både på centralt plan och i DF.

Distriktsförbundens arbete är helt centralt. Genom t.ex. träffar med riksdagsledamöter kan en mer positiv syn på idrotten sprida sig från kommuner och regioner till riksdagen. Kontinuerliga kommunbesök m.m. måste vara viktiga inslag i samtliga DF:s arbete liksom återkommande kommunala idrottspolitiska debatter.

SF:s förtroende för DF ökar ytterligare i samma takt som DF gör ett offensivt och professionellt arbete med de idrottspolitiska frågorna.

Förutsättningar för framgång

Förutsättningarna för en framgångsrik idrottspolitisk offensiv ökar om följande områden förstärks:

1. Idrottens självständighet

Det har blivit allt vanligare bland riks- och kommunalpolitiker att försöka använda idrottsrörelsen som redskap för sina egna agendor. Idrotten får extra stöd i kommunerna om föreningarna arbetar särskilt med jämställdhet, hbtq-frågor, mångfald, integration och mycket annat, samtidigt som det ordinarie stödet till idrotten hålls tillbaka. Regeringarnas budgetpropositioner har också blivit alltmer fyllda av politiska krav på idrottsrörelsen.

Det finns anledning för Sveriges största folkrörelse, idrotten, att allt oftare ställa frågan: *”Får idrottsrörelsen syssla med idrott?”*

Idrottsrörelsens egna organisationer arbetar hårt för att utveckla en ännu bättre idrott, t.ex. genom att försöka förbättra jämställdheten och få allt fler ungdomar med utländsk bakgrund med i verksamheten. Brommapojkarna, fotbollsföreningen i västra Stockholm är, ett av tusentals exempel. 38 procent av ungdomarna är födda utomlands eller har föräldrar som är födda utomlands. Var i samhället hittar vi en plats, där integrationen fungerar bättre än i idrotten?

Fäktförbundets program ”Fäktingen inför framtiden” beskriver ambitionerna på följande sätt:

”Arbetet för jämlikhet och jämställdhet utgår ifrån att framgång inom detta område också leder till bättre beslut inom fäktingen. Svensk fäkting får därigenom en verksamhet, som i ännu större utsträckning är attraktiv för alla, oavsett kön eller bakgrund.

Jämställdhet och jämlikhet betyder respekt för varandra men också för varandras olikheter.

Alla ska vara välkomna att delta oberoende av kön, social ställning, ekonomiska förutsättningar, religiös trosuppfattning, sexuell läggning eller etnisk bakgrund.”

Denna grundsyn, med inspiration från ”Idrotten vill”, präglar svensk idrotts samtliga special- och distriktsförbund. Några av svensk idrotts viktigaste uppgifter är att dels försvara idrottens goda värden, uttryckta t.ex. i ”Idrotten vill”, dels försvara idrottsrörelsens självständighet.

2. Idrottens samhällsnytta

Idrottsrörelsens förmåga att beskriva samhällsnyttan är också avgörande för framgång i det idrottspolitiska arbetet.

Den s.k. IdrottsAB-utredningen skrev följande i den rapport som remitterades före RF-stämman 2013:

”Svensk idrottsrörelse är en av världens starkaste rörelser med en bredd som uppmärksammas internationellt. Två av tre pojkar och drygt varannan flicka i åldrarna sju till 15 år är med i en eller flera idrottsföreningar. Drygt två miljoner personer i åldern 16 – 84 år är medlemmar och/eller har förtroendeuppdrag i en eller flera idrottsföreningar.

600 000 personer i Sverige är ledare, tränare, styrelseledamot eller har liknande uppdrag i någon idrottsförening.”

Vidare sägs:

”Totalt är statens, landstingens och kommunernas stöd till den svenska idrottsrörelsen drygt sex miljarder kronor, varav den största delen (ca 4,5 miljarder) kommer från kommunerna.

Trots allt detta stöd är svensk idrott, tvärtemot vad många tror, till största delen egenfinansierad. Det största bidraget står de över 600 000 ideella ledarna för. Enligt en studie gjord 2005 av Ersta Sköndals högskola lade de ner sammanlagt 176 miljoner timmar på sitt ledarskap, vilket omräknat i pengar är värt närmare 30 miljarder kronor.”

Det motsvarar en kommunal skattehöjning på ca 1:80 kronor. Och det kan jämföras med det statliga idrottsanslaget på 1, 7 miljarder kronor.

Idrottsledare ger tillbaka nästan 20 gånger mer än det statliga anslaget.

Svenska Mångkampsförbundet har lämnat en motion till RF-stämman 2015 om behovet av att starta ett arbete, som visar upp idrottens samhällsnytta.

Vi utgår ifrån att motionen bifalls, och att arbetet startar snarast. Resultaten kommer att behövas i den idrottspolitiska offensiven.

Förslag till beslut

Svenska Fäktförbundet föreslår att RF-stämman beslutar:

att uppdra till Riksidrottsstyrelsen att i samverkan med SF, och med inspiration från motionen, snarast starta och genomföra en kraftfull idrottspolitisk offensiv med kulmen i valrörelsen 2018.

Stockholm den 17 december 2014

SVENSKA FÄKTFÖRBUNDET

Lars Liljegren
förbundsordförande